

El congost de Mont-rebei: morir d'èxit?

Any de rècord d'aigua a la Ribagorça i de turistes al congost de Mont-rebei: gestionar el creixement del "Grand Canyon" català és una assignatura pendent del Govern Torra

Al'agost han caigut 60 litres/m² a Areny de Noguera (Ribagorça), prou ben repartits en diverses tempestes de tarda. Aquest 2018 s'han recollit 800 litres/m², quan la mitjana anual és de 600 litres/m². Els danesos que estiuegen a Areny, que compren cases al nucli antic, se'n fan creus: "Fa 60 dies que no plou a Dinamarca, hi patim una sequera històrica, i aquí pluja i fresca."

El pantà de Canelles té 28 km de llargada i la seva cua travessa els 800 metres del congost de Mont-rebei, l'únic congost verge de Catalunya, que enguany és més ple que mai: a 18 d'agost registrava una ocupació del 92%. Normalment al juliol comença a buidar-se notablement per abastir els regadius de les comarques de Lleida, però ara hi ha uns 625 hm³ d'aigua. Més aigua que als 10 pantans de les conques internes de Catalunya junts: la Baells, Susqueda, Sau... acumulen plegats 592 hm³.

El congost de Mont-rebei és el "Grand Canyon" català: als seus espadats verticals s'hi ha batut el rècord del món de salt lligat amb corda (425 metres). Gestionar el seu creixement per fer del Montsec un parc natural és una tasca urgent del Govern Torra: el vídeo de TV3 *Salvem Mont-rebei* és excel·lent per gaudir de la bellesa del congost però també per copsar els riscos d'un creixement descontrolat del turisme.

Enguany la gran novetat al Congost ha estat el surf de rem XL: remes de cinc metres de llarg, inflables, de gran estabilitat. Vuit persones hi poden navegar còmodament, drets o asseguts. El caiac és més exigent físicament: cal una bona forma per travessar el congost; anant i venint es fan entre 6 i 8 km des del pàrquing de Sant Es-

RAMON TREMOSA

teve de la Sarga i uns 15 o 20 km des dels càmpings d'Àger. El surf de rem garanteix a menuts, grans i a persones amb lesions gaudir del congost des del riu d'una manera molt més còmoda.

Qui ha vist el congost i qui el veu! El 2010 fèiem el congost sols i avui el Mont-rebei sembla la Rambla: dotzenes de caiacs van i venen pel riu i centenars de persones el fan a peu pel camí excavat a la roca. Al 2016 hi va haver uns 100.000 visitants i, per això, cal una reserva prèvia al pàrquing, que la Fundació Territori i Paisatge gestiona a la cua del pantà.

Avui també travessen el congost barques de motor de diverses empreses; algunes porten fins a 20 persones. Cal regular-hi l'accés, ja que en molts dels seus trams l'amplada és només de 10 o 15 metres. La convivència amb els caiacs pot ar-

ribar a ser problemàtica. Si bé és cert que aquestes barques fan servir motors elèctrics per travessar el congost, quan hi bufa el vent en contra amb força els cal recórrer als motors de benzina, que trenquen el silenci del paratge i potser creen un conflicte amb la fauna (les llúdrigues).

El Govern català ha de gestionar el creixement del turisme fluvial al congost de Mont-rebei: els caiacs avui poden conuiu amb 10 barques que el travessen, però no ho podran fer si n'hi ha 25. El 2016 la CHE (Confederació Hidrogràfica de l'Ebre) va rebre 742 peticions de navegació al pantà de Canelles!

El 2015 el conseller Santi Vila va salvar el congost de Mont-rebei: la negativa del Govern català va ser determinant perquè la CHE enterrés la presa que Endesa volia construir just a l'entrada del congost. Les pressions d'Endesa van ser fortes i per això els ribagorçans, molt mobilitzats en contra de la presa, ho recordarem sempre.

Per evitar que Mont-rebei mori d'èxit cal aprofitar la Noguera Ribagorçana entre Sopeira i el congost: si Endesa deixés anar a l'estiu entre 10 i 20 m³/segon, tal com fa a la Noguera Pallaresa, el ràfting i altres activitats d'aigua donarien molta vida a una comarca somorta. Ara, però, pel riu només hi baixen 2 m³/segon: entre Sopeira i la cua del pantà de Canelles 25 m³/segon baixen per un túnel sota terra, que genera un salt d'aigua a la presa més rendible d'Endesa (central subterrània de Montanyana). Ja és hora que la Directiva Marc de l'Aigua de la UE, aprovada el 2000, s'implementi també a la Noguera Ribagorçana.

Eurodiputat independent pel PDeCAT